

Але очевидно, що якщо Україна буде здійснювати розвиток взявши за ідеал розвинуті країни Європи, буде прагнути до Євросоюзу, тоді і профспілки матимуть додаткові можливості щодо взаємодії та роботи і обміну досвідом з профспілками інших країн.

Методи і досвід роботи профспілок інших країн представляють практичний інтерес і є предметом подальших наукових досліджень.

### **Література:**

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua>.

2. Кодекс Законів про працю України від 10 грудня 1971 року зі змінами та доповненнями від 16.11.2017р.

3. Закон України «Про професійні спілки їх права і гарантії їх діяльності» від 15.09.1999 р. зі змінами та доповненнями від 23.12.2015 р. № 901-VIII.

4. Трудове право України: навчальний посібник / За ред. П.Д. Пилипенка. К.: “Істина”, 2005.

5. Сьомич М.І. Трудове право: навчальний посібник. Видавництво «Інтер-М», Запоріжжя, 2016 – 210 с.

## **КЛАСИФІКАЦІЯ ТЕХНІК РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ**

***Іванова Н.Ю.,***

*кандидат економічних наук, доцент,*

*Національний університет «Києво-Могилянська академія»*

Поняття «креативна економіка» все частіше зустрічається в лексиконі економістів і управлінців. На думку багатьох вчених, креативна економіка стає і буде у подальшому однією з головних форм соціально-економічного розвитку. На їх думку, формування відповідного інтелектуального середовища, усієї системи соціально-економічних стосунків буде сприяти розкриттю творчих здібностей людей, створенню ними нових творчих ідей і успішної реалізації їх в життя. Саме креативна економіка буде механізмом розкриття творчої енергії людей.

Становлення креативності в якості визначального елементу економічного життя полягає в основі неперервного процесу змін. Креативність отримала гідну оцінку завдяки широкому визнанню того факту, що саме вона – це джерело нових технологій, нових галузей, нових матеріальних благ і інших економічних переваг. Саме з цієї причини з'явилися системи, орієнтовані на

стимулювання і використання креативності.

Це пояснюється декількома причинами. Основні з них такі:

1. Креативність грає найважливішу роль у тому, як ми живемо і працюємо. Економіст Пол Ромер сказав, що найбільш вагомих успіхів у підвищенні рівня життя можна досягти лише завдяки «покращенню рецептів, а не збільшенню порцій».

2. Креативність не обмежується технологічними інноваціями чи новими бізнес – моделями, а має багатогранний і комплексний характер. Ця якість має на увазі певний тип мислення і модель поведінки, які треба виховувати як на індивідуальному рівні, так і на рівні соціального середовища, в якому живе людина.

3. Конфлікт між креативністю і організацією. Творчий процес має не лише індивідуальний, але й соціальний характер, що потребує певних форм його організації. Однак деякі аспекти організації пригнічують креативність.

Зараз, коли висувуються пропозиції щодо того щоб проголосити креативність українською національною ідеєю, особливо актуальним стає розвиток креативного мислення. Це ставить нові завдання перед системами освіти і виховання. Мова йдеться про впровадження у виховний і освітній процес методів розвитку творчого мислення і, в тому числі, креативного.

Питання про співвідношення між категоріями «творчість» і «креативність» цікавить не лише психологів, але й і науковців, педагогів, бізнесменів і пересічних громадян. Як показали дослідження, існує багато визначень цих понять. На думку авторки креативність відрізняється від творчості своїм практичним спрямуванням. Креативність зазвичай направлена на пошук оригінальних рішень щодо вирішення якихось неординарних завдань, проблем, ситуацій.

Абрахам Маслоу зазначав, що креативність - це творча спрямованість, яка притаманна всім, але яка втрачається більшістю під впливом системи виховання, освіти та соціальної практики [1]. А це означає, що ми всі народжуємось креативними і можемо розвивати її.

Проведені дослідження показали що існує багато технік розвитку креативного мислення. Традиційно їх поділяють на 2 групи:

- Техніки розвитку командної креативності
- Техніки розвитку особистісної креативності

Власний 5- річний досвід викладання дисципліни «Креативне мислення» показав, що майже всі техніки можна використовувати як в команді, так і індивідуально. Крім того, кожна техніка спрямована на певні аспекти пошуку і впровадження креативного рішення [2]. Це дозволило авторці класифікувати техніки розвитку креативності таким чином:

- Техніки, що дозволяють визначити фактори, необхідні для успішної реалізації проекту, вирішення проблеми, виконання завдання (наприклад, ментальні карти).

- Техніки, що дозволяють виявити причини виникнення проблем (техніка «Чому?» та її модифікації).

- Техніки генерації ідей (в першу чергу, це мозковий штурм, 3 стільці Уолта Діснея, 6 капелюхів мислення Е.де Боно, SCAMPER).

- Техніки вибору найбільш креативної і, водночас, найбільш реальної для реалізації ідеї (наприклад: плюси, потенціал, зауваження; серце шаленої ідеї; чи так вже божевільна ця ідея?).

- Техніки, що дозволяють виявити загрози і ризики, які можуть виникнути під час реалізації ідеї (це техніки відкриті питання, протиріччя, а також, 3 стільці і 6 капелюхів).

- Техніки, що дозволяють уникнути обмежень, які заважають успішній реалізації проекту, вирішенню проблеми, виконанню завдання (віднімання; місія нездійснена; порушуйте правила).

Така класифікація систематизує техніки за їх спрямуванням і дозволяє обирати ті, які є найбільш успішними для досягненні конкретної мети.

### **Література:**

1. Абрахам Гарольд Маслоу. Мотивация и личность. Електронний ресурс. Режим доступу: [http://www.bim-bad.ru/docs/maslow\\_motivation\\_and\\_personality.pdf](http://www.bim-bad.ru/docs/maslow_motivation_and_personality.pdf)

2. Роулінг, Стив. Я хочу больше идей. Более 100 техник и упражнений для развития творческого мышления / Стив Роулінг; пер. с англ. Елены Куприяновой. – М.: Манн, Иванов и Фербер, 2018. – 280 с.

## **УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ СТРАТЕГІЄЮ ПІДПРИЄМСТВА У КРИЗОВИЙ ПЕРІОД**

***Жила Н.О.,***

*Студентка 4 курсу кафедри маркетингу та управління бізнесом,  
Національний університет «Києво-Могилянська академія»*

Ефективне функціонування підприємства так чи інакше завжди стосується розподілу фінансів відповідно до власних цілей, що підпорядковуються одній корпоративній стратегії. В сучасних умовах ринкових відносин, високого рівня конкурентності серед підприємств та повної відповідальності за результати своєї діяльності, стають все більш актуальними аналіз ринку та його можливостей, поняття конкурентоздатності та власної торгової переваги, визначення найбільш привабливих для компанії стратегій розвитку.

У рамках життєвого циклу та надзвичайних ситуацій або ж фінансової